

Regeringens proposition till riksdagen om genomförande av direktivet om arbete ombord på fiskefartyg

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om sjöarbetsavtal, sjöarbetstidslagen, lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart och lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg ändras. Genom ändringarna genomförs rådets direktiv (EU) 2017/159 om genomförande av avtalet om genomförande av Internationella arbetsorganisationens konvention om arbete ombord på fiskefartyg från 2007 som ingicks den 21 maj 2012 mellan Organisationen för lantbrukskooperativ i Europeiska unionen (Cogeca), Europeiska transportarbetarfederationen (ETF) och Sammanslutningen för de nationella fiskeriföretagsorganisationerna inom Europeiska unionen (Europêche).

Lagen om sjöarbetsavtal föreslås bli ändrad så att det för arbete som utförs ombord på fiskefartyg förutom 16 års ålder också förutsätts att den som anställs har fullgjort sin läroplikt. Bestämmelsen om minimiålder tillämpas också på fiskare som inte står i arbetsavtalsförhållande. I sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart ska föreskrivas om maximiarbetstid som iakttas på sjögående fiskefartyg. Dessutom ska tillämpningsområdet för båda lagarna ändras så att lagens bestämmelser om maximiarbetstid och vilotid tillämpas också på fiskare som arbetar ombord men inte står i anställningsförhållande, om det på fartyget samtidigt finns arbetstagare som arbetar på basis av arbetsavtal. Dessutom ska sjöarbetstidslagen ändras så att maximiarbetstiden och vilotiden i fortsättningen ska tillämpas även på fiskare som får lön enbart i form av en vinstandel.

Lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg ska ändras så att befälhavaren för fartyg som är minst 24 meter långt ska ha skyldighet att lämna besättningslistans uppgifter till redaren i land före fartygets avgång eller skicka uppgifterna dit omedelbart efter avgången.

Lagarna avses träda i kraft den 15 november 2019.

1.

Lag

om ändring av 1 kap. 7 § och 13 kap. 17 a § i lagen om sjöarbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 kap. 7 § och 13 kap. 17 a §

1 kap.

Allmänna bestämmelser

7 §

Omyndigs arbetsavtal

Den som är minst 16 år gammal när arbetet inleds kan anställas för att utföra sådant arbete som avses i denna lag. I fråga om arbete som utförs ombord på fiskefartyg förutsätts dessutom att den som anställs har fullgjort sin läroplikt.

Minderåriga får i egenskap av arbetstagare själva ingå arbetsavtal samt säga upp och häva sitt arbetsavtal. Vårdnadshavaren har dock rätt att häva ett arbetsavtal som en minderårig ingått, om hävandet är nödvändigt med tanke på den minderåriges fostran, utveckling eller hälsa.

Den som förklarats omyndig eller vars handlingsbehörighet har begränsats med stöd av lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) får själv ingå och upphäva sitt arbetsavtal.

13 kap.

Särskilda bestämmelser

17 a §

Redarens ansvar för dem som arbetar utan arbetsavtal ombord på fartyg

Om det ombord på ett fartyg utförs arbete som inte baserar sig på ett arbetsavtal, ansvarar en redare enligt 2 § 9 punkten i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (1687/2009) för att det med den som utför sådant arbete ombord på fartyget ingås ett skriftligt avtal med uppgifter som motsvarar de uppgifter som enligt 1 kap. 3 § 2 mom. i denna lag ska framgå av ett arbetsavtal. Redaren ansvarar också för att 1 kap. 3 § 3–5 mom., 2 kap. 12 §, 3 kap. 2 och 3 § samt 13 kap. 16 § tillämpas på den som utför arbete utan arbetsavtal ombord på fartyget. I fråga om arbete som utförs ombord på sjögående fartyg ska dessutom iakttas bestämmelserna i 1 kap. 7 §, när det på fartyget samtidigt finns arbetstagare som arbetar på basis av arbetsavtal.

Redaren ska teckna och hålla i kraft en försäkring eller ställa annan ekonomisk säkerhet för att säkerställa betalningen av sådana hemresekostnader och kostnader för vård som avses i 13 a § för arbetstagare som avses i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av sjöarbetstidslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 kap en ny 2 a och 4 §
ändras 1 kap. 2 §
upphävs 1 kap. 1 § 3 mom.

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på arbete som utförs av

- 1) befälhavaren på ett fartyg där det utöver befälhavaren finns minst två anställda personer, fränsett vad som bestäms i 9 a, 10 och 19 a §,
- 2) maskinchefen och främsta styrmannen om deras arbete inte är indelat i vakter, fränsett vad som bestäms i 9 a, 10 och 19 a §,
- 3) den främsta föreståndaren för en sådan ekonomiavdelning på ett passagerarfartyg på vilken det utöver honom finns minst 15 anställda,
- 4) en medlem av arbetsgivarens familj, om inte också andra personer arbetar stadigvarande på fartyget,
- 5) den som utför arbete på fartyget bara när det är i hamn,
- 6) den som utför enbart tillfälligt arbete för fartygets räkning,
- 7) en läkare som är anställd uteslutande för sjukvårdsuppgifter, eller
- 8) den som är anställd på statens fartyg som används för försvars- eller sjöbevakningsuppgifter.

2 a §

Tillämpning av lagen på arbete ombord på fiskefartyg

Denna lag tillämpas också på arbete ombord på sjögående fiskefartyg som trafikerar utanför de vattenområden som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982). Lagen tillämpas dock inte med undantag för dess 4 och 9 a § på arbete, när

- 1) någon får sin lön enbart i form av en vinstandel,
- 2) fartyget befinner sig inom fångstområde.

Lagens 4 och 9 a § tillämpas också på fiskare som arbetar ombord men inte står i anställningsförhållande, om det på fartyget samtidigt finns arbetstagare som arbetar på basis av arbetsavtal.

4 §

Maximiarbetstiden på fiskefartyg

Arbetstiden för en arbetstagare som arbetar ombord på fiskefartyg får inte överstiga i genomsnitt 48 timmar i veckan under en tidsperiod av 12 månader.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 §
fogas till lagen en ny 9 b §

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) avsett arbete som utförs ombord på finska fartyg som används i inrikesfart eller som tillfälligt utförs någon annanstans på förordnande av arbetsgivaren.

Det vattenområde som arbetstagaren i huvudsak arbetar på avgör om det är bestämmelserna om inlandssjöfart eller bestämmelserna om havssjöfart i denna lag som ska tillämpas i det enskilda fallet.

Denna lag tillämpas inte på arbete som

1) utförs på ett fiskefartyg på havsområde; vad som i 9 b, 11 12 och 12 b § föreskrivs om minimivilotider ska dock iakttas,

2) utförs av befälhavaren på ett fartyg, om det på fartyget utöver befälhavaren arbetar minst fyra personer av vilka en har styrmans behörighet; bestämmelserna i 10, 12 och 12 c § ska dock iakttas.

Lagens 9 b, 11, 12 och 12 b § tillämpas också på fiskare som arbetar ombord på sjögående fiskefartyg men inte står i anställningsförhållande, om det på fartyget samtidigt finns arbetstagare som arbetar på basis av arbetsavtal.

9 b §

Maximiarbetstiden ombord på sjögående fiskefartyg

På sjögående fiskefartyg får fiskarens arbetstid inte överstiga i genomsnitt 48 timmar i veckan under en tidsperiod av 12 månader.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 26 b § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 26 b § ett nytt 4 mom. som följer:

26 b §

Besättningslista

Befälhavaren på ett fiskefartyg som är minst 24 meter långt ska lämna besättningslistans uppgifter till redaren i land före fartygets avgång eller skicka uppgifterna dit omedelbart efter avgången. På begäran ska redaren lämna besättningslistans uppgifter till Gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

